

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев2 669/06
13.07.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Слијепчевића, председника већа, Љиљане Ивковић-Јовановић, Владимира Тамаша, Надежде Радевић и Михаила Рулића, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог "ББ", чији су пуномоћници БА, и адвокат ББ, ради поништаја одлуке, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Округног суда у Ужицу Гж I. 926/05 од 30.12.2005. године, у седници одржаној дана 13.7.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Општинског суда у Новој Вароши П1. 333/04 од 26.4.2005. године у ставу II и III, и пресуда Округног суда у Ужицу Гж I. 926/05 од 30.12.2005. године у ставу I изреке, па се тужбени захтев тужиоца АА против туженог "ББ", којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број 2209 од 20.9.2004. године, као и да се тужени обавезе да тужиоца врати на послове и задатке који одговарају његовом степену стручне спреме, знању и искуству, као и да му се накнаде трошкови парничног поступка у износу од 45.750,00 динара, одбија као неоснован.

Обавезује се тужилац да плати туженом трошкове парничног поступка у износу од 43.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Новој Вароши П1.бр.333/04 од 26.4.2005. године ставом I изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА против туженог "ББ", па је поништено као незаконито решење туженог бр. 1948 од 29.7.2004. године. Ставом II изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА против туженог "ББ", па је поништено као незаконито решење туженог бр. 2209 од 20.9.2004. године, и тужени је обавезан да тужиоца врати на послове и задатке који одговарају његовом степену стручне спреме, знању и искуству у законском року. Ставом III изреке одлуке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.750,00 динара.

Побијаном другостепеном пресудом Округног суда у Ужицу Гж I. 926/05 од 30.12.2005.године ставом I изреке одбијена је као неоснована жалба туженог а пресуда Општинског суда у Новој Вароши је потврђена. Ставом II изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је на основу члана 396. и 403, испитао побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП ("Сл. гл. РС", бр. 125/04), и нашао:

Ревизија туженог је основана.

У поступку није учињена битна повреда одредбе члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП-а, на коју Врховни суд у смислу члана 399. ЗПП, води рачуна по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредбе члана 361. став 2. тачка 2. ЗПП, с обзиром да се у смислу члана 367. став 2. и члана 368. у вези члана 411. ЗПП, дате изјаве председника првостепеног већа и судија поротника. Они су се изјаснили да су на рочишту дана 7.4.2005. године судили-тј. били у пуном саставу, али је омашком изостављено у попуњавању записника са рочишта да су судије поротници ВВ и ГГ, присуствовали том рочишту као чланови већа.

Међутим, Врховни суд налази да је побијаним одлукама погрешно примењено материјално право, због чега је учињена и битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се (садржином ревизије) позива тужени.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је радник туженог са радним стажом од 25 година. Запослен је код туженог у Хотелу "Панорама", као конобар. Тужиоцу је побијаним решењем туженог од 20.9.2004. године отказан уговор о раду на основу члана 101. став 1. тачка 4. Закона о раду ("Сл. гл. РС", бр. 70/01) због кршења радне дисциплине дана 26.7.2004. године, када је радећи као конобар у Хотелу "___" на ___ приликом наплате услуге за наручена два чаја пропустио да изда фискални рачун гостима – пореским инспекторима који су тада вршили контролу законитости евидентирања промета услуга физичким лицима преко фискалне касе. Финансијски инспектори су одмах саставили записник у коме су

констатовали да тужени није издао рачун односно фискални исечак по основу конзумираног пића које је плаћено, па је истог дана решењем Министарства финансија – Пореске управе Филијале Нова Варош тужени оглашен одговорним за овај пропуст и кажњен новчаном казном од 100.000,00 динара. Међутим, на ово решење тужени није уложио жалбу. Тужилац је поручбину за два чаја које су инспектори наручили евидентирао преко фискалне касе, као и појединачно остварен промет од пружања услуга физичким лицима. Пре доношења спорног решења о отказу тужилац је 27.8.2004.године саслушан на ове околности и изнео је своју одбрану о чему је сачињен записник Навео је да фискални рачун није издао јер је то због гужве заборавио. Тужилац је био упознат и обучен за рад на каси. Решењем бр. 1948 од 29.7.2004. године тужилац је привремено удаљен са рада због тога што је против њега покренут поступак за отказ уговора о раду због учињеног прекршаја радне дисциплине за који се може изрећи отказ уговора о раду, које удаљење тужиоцу траје од 29.7.2004. године до окончања поступка за отказ уговора о раду. Истог дана (27.8.2004. године) прибављено је мишљење Синдикалне организације, која је предложила блаже кажњавање уз надокнаду трошкова оштећења туженог.

На основу тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиоца као основан. Судови су нашли да у смислу члана 101. став 1. тачка 4. Закона о раду ("Сл. гл. РС", бр. 70/01) нема оправданих разлога предвиђених наведеном одредбом да се побијаним решењем тужиоцу откаже уговор о раду. Пропуштање тужиоца да корисницима услуге изда фискални исечак касе преко које је он већ евидентирао промет, према налажењу нижестепених судова, не представља кршење радне дисциплине у смислу наведене одредбе, као и да на такав закључак упућује и одредба члана 31. став 1. тачка 5. Уредбе о начину евидентирања промета преко регистар каса са фискалном меморијом и о динамици увођења тих каса ("Сл. гл. РС", бр. 5/03), која је била на снази у спорном периоду. Овом одредбом предвиђена је новчана казна правном лицу за прекршај, ако између осталих разлога, преко фискалне касе не евидентира сваки појединачно остварени промет, а ова Уредба не предвиђа казну за неиздавање фискалног исечка. Како је тужилац сав остварени промет евидентирао у фискалну касу, а рачун (фискални исечак) није издао, по мишљењу судова, не постоје услови за примену одредбе члана 31. те Уредбе.

Врховни суд налази да су нижестепени судови погрешно применили материјално право – одредбе члана 101. Закона о раду, када су нашли да је побијано решење туженог незаконито, на основу чега су исто поништили.

Према одредби члана 101. став 1. тачка 4. Закона о раду ("Сл. гл. РС", бр. 70/2001) послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог - ако не поштује радну дисциплину, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Ставом 2. истог члана прописана је обавеза послодавца да пре отказа уговора о раду у случајевима из става 1. тачка 3. и 4. овог члана запосленог упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду.

Према утврђеном чињеничном стању у току правноснажно завршеног поступка, Врховни суд налази да пропуштање тужиоца да изда кориснику услуге фискални исечак касе преко које је евидентирао промет, представља оправдан разлог због кога је послодавац могао тужиоцу да откаже уговор о раду у смислу члана 101. став 1. тачка 4. Закона о раду. Зато је према схватању Врховног суда, супротно закључку нижестепених судова, побијано решење туженог бр. 2209 од 20.9.2004. године, законито, ово тим пре што је тужени као послодавац поступио у смислу члана 101. став 2. истог закона. Пре датог отказа уговора о раду побијаним решењем, тужени је тужиоца саслушао дана 27.8.2004. године на околности спорног догађаја који је дао своју одбрану. Тужилац је због тога што је против њега покренут поступак за отказ уговора о раду због прекршаја радне дисциплине привремено удаљен са рада решењем од 29.7.2004. године, па је и на тај начин знао и био упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду.

Када је у питању оцена постојања оправданих разлога односно оправданог разлога који се односи на тужиочево поштовање радне дисциплине, као и оцена његовог понашања у смислу одредби члана 101. став 1. тачка 4. Закона о раду, тј. да ли тужилац може да настави рад код послодавца, Врховни суд налази да се садржина ове одредбе не може по својој правној природи и правним последицама уподобити (изједначити) са казним одредбама члана 31. став 1. тачка 5. Уредбе о начину евидентирања промета преко регистар каса са фискалном меморијом и динамици увођења тих каса ("Сл. гл. РС", бр. 5/03 са Уредбама о изменама и допунама ове Уредбе бр. 39/03, 72/03, 2/04, 31/04, која је била на снази у спорном периоду. Наиме, чланом 15 ове Уредбе прописано је да лице које врши промет производа на мало, односно промет услуга физичким лицима, евидентира преко фискалне касе сваки појединачно остварени промет, о чему купцу, односно кориснику услуге издаје фискални исечак, а члан 16. став 1. Уредбе прописује да грешка настала током евидентирања промета може се исправити до издавања фискалног исечка. Чланом 9а. ставом 2. Уредбе предвиђено је да фискални исечак може имати рекламне и друге податке.

Тужилац је поступајући као конобар запослен код туженог, према одредбама члана 15. Уредбе, био дужан да корисницима услуге изда фискални исечак касе преко које је евидентирао промет, што како је утврђено, није учинио. Таквим понашањем поступио је противно потребама туженог као послодавца, али и дужностима послодавца према наведеним одредбама, пре свега, члана 15 Уредбе. Ово тим пре што је утврђено да је био обучен за рад на каси и с обзиром да је сам изјавио да фискални рачун није издао јер је то заборавио због гужве, што такође значи да је знао поступак издавања фискалног исечка као дела евидентирања промета и коришћења фискалне касе.

Како је, по схватању Врховног суда, са ових разлога побијано решење законито, на основу члана 407. став 1. ЗПП, преиначене су побијане пресуде нижестепених судова у побијаном делу тако што је одбијен

тужбени захтев тужиоца, и одлучено је као у ставу I изреке ове пресуде.

Тужилац је ставом II изреке ове одлуке обавезан да туженом плати трошкове парничног поступка. Одлука о обавези тужиоца да туженом накнади трошкове парничног поступка донета је у смислу члана 146. 149. и 150 ЗПП, а трошкови туженог одмерени су у складу са АТ и односе се на заступања на 4 рочишта по 5.250,00 динара, за састав поднеска са паушалом 3 поднесака по 5400,00 динара, и за састав жалбе на првостепену пресуду и састав ревизије укупно 43000,00 динара, при чему је суд одлучивао у границама захтева за трошкове парничног поступка.

Председник већа-судија,

Драгиша Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

мз